

Zakkaartje Slechthorendheid

Conform NHG-Standaard Slechthorendheid

Wanneer denken aan slechthorendheid?	Rode vlaggen / SPOED	Anamnese
Volwassenen / ouderen - Moeite met verstaan in gesprek - Televisie / muziek erg hard - Vaker herhalen nodig - Oorsuizen (tinnitus) aanwezig - Patiënt vermijdt sociale situaties Bij kinderen - Slechte concentratie op school - Niet reageren op aanspreken - Televisie heel hard - Gedragsproblemen / vermoeidheid - Spraak-/taalontwikkeling achter	→ DIRECT overleg KNO-arts (ook ANW!) - Plotseling gehoorverlies (< 3 dgn) - Trommelvliesperforatie > 50% - Duizeligheid + gehoorverlies - Perceptief verlies na trauma - Schedelbasistrauma / Penetrerend oortrauma Overweeg verwijzing KNO bij: > 3 mnd slechthorendheid ≥ 30 dB - Vermoeden Ménière / otosclerose / cholesteatoom / acusticusneurinoom - Ototoxische medicatie als oorzaak - Perforatie niet gesloten na 3 mnd	Verloop klachten - Duur, beloop, eenzijdig of tweezijdig? - Oorpijn, otorroe, verstopt gevoel? Tinnitus / duizeligheid? Voorgeschiedenis - Lawaai blootstelling (werk / hobby)? - Ototoxische medicatie? Ooroperaties / trommelvliesperforatie? - Meningitis, bof, IC-opname? Erfelijke aandoeningen? Bij kinderen ook vragen naar: - Zwangerschap / geboorte (infecties, hypoxie)? - Uitslag neonatale gehoorscreening? - Taalontwikkeling / functioneren op school? Altijd bespreken: - Invloed op werk / school / sociaal leven? Motivatie hoortoestel?

Otoscopie	Audiometrie (voorkeur)	Stemvorkproeven (≥ 6 jr)
- Cerumenprop of otorroe? - Roodheid, zwelling gehoorgang? - Kleur + integriteit trommelvlies - Vloeistof achter trommelvlies? - Retroauriculair regio (littekens, zwelling) - Witte massa achter intact TVM → cholesteatoom?	Significant verlies: Fletcher-index ≥ 30 dB (gem. 1000 / 2000 / 4000 Hz) Kind < 6 jr: → AC (BERA / spelaudiometrie) Kind ≥ 6 jr: screeningsaudiometer praktijk of JGZ Volwassenen: praktijk, EDC of audicien - Laat kopie audiogram meenemen naar consult - Fluisterspraaktest: alternatief bij geen audiometer NIEt standaard bepalen: FSH/LH	Rinne-proef: - Normaal (+): lucht > been → geen geleidingsverlies > 25 dB - Afwijkend (-): been ≥ lucht → geleidingsverlies > 25 dB Weber-proef: - Lateralisatie naar slecht oor → geleidingsverlies - Lateralisatie naar goed oor → perceptief verlies - Mediaan + Rinne +/- → symmetrisch perceptief verlies (bijv. presbycusis)

Oorzaak	Behandeling in de praktijk	Verwijzing / actie
Cerumen-prop	- Uitspuiten water (37°C). Na 3× niet gelukt: 15 min laten weken, herhaal max. 2× - Daarna: 3 dgn olie druppelen → hernieuwde poging / Losse prop voorin: cerumenlusje / haakje. Contra-indicatie: trommelvliesperforatie of eerder OK	- Terugkerend: ballonpompje adviseren (zelfhulp) - Geen bewijs voor oorsmeeroplossende sprays
Presbycusis	- Uitleg: normaal verouderingsverschijnsel / Verlies ≥ 35 dB: hoortoestel mogelijk vergoed / Niet te lang wachten: aanpassing moeilijker op hogere leeftijd ≥ 67 jr: rechtstreeks naar StAR-audicien (geen KNO-verwijzing nodig)	< 67 jr + verlies ≥ 30 dB: overweeg KNO of AC - Slechte hoortoestelaanpassing: → KNO of AC
Lawaai-SH	- Preventie: oordopjes / oorkappen adviseren - Werkgerelateerd: → bedrijfsarts - Arbo: bij ≥ 80 dB werkgever verplicht te beschermen; bij ≥ 85 dB dragen verplicht	- KNO bij aanhoudend verlies > 30 dB - Bedrijfsarts voor werkplekaanpassingen (UWV-vergoeding mogelijk)
Barotrauma	- Afwachten: 90% geneest spontaan - Oor drooghouden, drukverhoging vermijden (niezen, hoesten, persen) - Geen oordruppels of antibiotica nodig	Direct KNO: Perforatie > 50% / of penetrerend trauma / Duizeligheid of perceptief verlies Controle na 3 mnd: Perforatie < 50%: niet gesloten → KNO

Communicatie met slechthorende	Hoortoestel – check in consult	Controle na 3 maanden
- Rustig spreken, duidelijk articuleren, niet schreeuwen - Oogcontact, mond zichtbaar (goed licht) - Achtergrondgeluid uitschakelen (tv, radio) - Herhaal eventueel in andere woorden - Namen, adressen, afspraken opschrijven - Tip: stethoscoop als brug bij communicatieproblemen - Vraag de patiënt uitleg te herhalen.	- Wordt het toestel daadwerkelijk gedragen? - Piepen / fluiten? → Oorstukje past niet meer (→ audicien) - Niet-werkend toestel: check aan/uitknop + batterij - Batterijtest: toestel in gesloten hand → piepen = OK - Batterij ± 10 dgn mee bij dagelijks gebruik - Jeukende gehoorgang: otitis externa eczematosa - Aanpassing mislukt of moeizaam → KNO of AC - Succes hangt af van: ernst ervaren verlies, verwachtingen, sociale steun	- Traumatische perforatie < 50%: gesloten? - Verlies < 30 dB zonder verklaring: audiometrie herhalen - Progressie gehoorverlies → KNO of AC - Hoortoestelpatiënt: vraag actief naar ervaringen Risicogroepen - extra alert: - Syndroom van Down: gehoorscreening elke 3 jr (levenslang) - Verst. beperking: screenen op 5, 10, 15 jr; daarna elke 5 jr vanaf 50°. Na NICU, meningitis, ototoxische medicatie - Jongeren: luide muziek → 5-10% kans op schade

Risicogroepen	Verwijzen naar KNO-arts	Verwijzen naar Audiologisch Centrum (AC)
- Syndroom van Down (screening elke 3 jr) - Verstandelijke beperking: screenen op 5, 10, 15 jr; elke 5 jr vanaf 50e - Kinderen na NICU-opname (> 5 dgn) - Na meningitis → altijd gehooronderzoek - Ototoxische medicatie (aminoglycosiden, cisplatinum) - Jongeren met mp3 / popconcerten - Beroepslawaai (bouw, transport, muziek) - Rokers + DM type 2 → verhoogd risico	Spoed – direct overleg: - Plotseling gehoorverlies (ook ANW) - Perforatie > 50% of penetrerend trauma - Perceptief verlies bij trauma Electief: > 3 mnd slechthorendheid ≥ 30 dB - Vermoeden Ménière, otosclerose, cholesteatoom, acusticusneurinoom - Ototoxische medicatie als oorzaak - Trommelvliesperforatie niet gesloten na 3 mnd - Barotrauma persisterend geleidingsverlies na 2 dgn	- Kind < 4 jr: vermoeden SH zonder afwijking otoscopie - Kind < 6 jr: erfelijke SH, meningitis, NICU, taal-spraakproblematiek - Kind < 18 jr: vermoeden perceptie-SH of permanent geleidingsverlies - Communicatieproblemen ondanks hoortoestel (school / werk / sociaal) - Ernstige SH > 70 dB bij 1000 / 2000 / 4000 Hz - Meervoudige beperkingen - Sommige beroepen: verlies 20–30 dB maar slechte akoestiek <i>Info: fenac.nl</i>